

'elveda Endülüs'

– Mümin Munis · 17 Temmuz 2009

1.

Her menzilde acısı katlanarak yol alırdı seyyahlar. Çok hırpalanmış bir gururla. Sahraya benzeyen bir iklimden. Kılıç gibi geçerken. Arkada kalanların hüznü. Yüreğinde kurşun kesimi bir ağırlıkla. Seyyareler düşe kalka ve bazen döküle kırıla yol alırdı.

Kim bilebilirdi kervancıbaşının gözlerini karanlığa bulaştırın uykusuzluğunu! Saçlarını geceye dokuyan cariyelerin kalp kırıklarını! Sonra seyyare şairinin sürgün olduğu düşler ülkesini.

Hele kırılmaya görsün kervan. Kırılan kervanların kaderinde yalancı bir yıldızın ışığı düşerdi kum tepelerinin üzerine. İz bir kere yitirdiyse dönmek imkânı bulunmazdı. Kırılır giderdi seyyare.

Kervancıbaşı bir gaflet kısıracında varacağı menzilin ümidiyle yol aladursun. Seyyarenin güzelleri kara gözlerini sırma saçlarını sahra kumlarının dolduracağından bihaber güzelliklerini aynalardan soradursun. Ve toprak üstünde kelim ustası olan şairler. Toprağın altında belki dillerinin bağlanacağını bilmeden söyleye dursun şiirlerini.

Kervan kırıldı mı bir kere, dönülmezdi geri.

Kervan kırılmadan önceydi. Çölde savrulmadan evveldi. Varılacak yer çok uzaktı. Tereddütle atılan her adım ziyana doğru götürmüştü failini.

2.

Hani öylesine yürürken. Bir sokak aralığında. Bir cadde bitiminde. Her nerdeyse. Her nasılsa. Zamanını ve mekânını bir türlü hatırlayamadığım. Kader çizgisinin bir yerinde görmüşüm.

Yağmur yağıyordu. Yağmur boğuyordu. Meydandaki büyük caminin minaresinden ikindi ezanı başlamıştı. Zamanın kalbini delen ses. Her şey bir anda durdu sanki. Taş kesildi. Yağmur incecik yağıyordu. He yer ezan kesilmişti. Durduk. Durgunduk. Dinliyorduk. Dinleniyorduk.

"Hayya-lessaleh!"

"Hayya-lelfelah!"

Felah salahtaydı. Ezan kesildi. Yağmur kesildi.

Ahşap evlerin damlarında titreyen kumrular. Neyle tevekkül ederse. Öylece yürüyüp gittim. Seyyareler gibi. Kadere doğru.

Kader! Her şehrin bir yazgısı vardı. En çok iki uzak şehirden, daha uzak bir şehre hicrete davet edilen iki yürek okurdu bu yazgıyı. Kaderine yazılanlar ne kadar ağır olursa olsun, tevekkül ederdi şehirler, sabrederdi. Duvarları kurşunlanır, evleri yıkılır, sokakları yağmalanır yine de isyan etmezlerdi. Ancak Kudret Kalemî iki kalbi birbirine bağlamak için ateşten harflerle yakıcı bir aşkın alfabetesini yazınca, bir şehir için isyan kaçınılmaz olurdu. Her kentün yüreğinde saklı duran bir mısradır, her çağda bir şairin dillendirdiği; "Aşk, ölmektir sevgilinin gözlerinde". Bu yüzden midir bilinmez, şairler en hızlı bir şehrin kaldırımlarını adımlarken ihtiyarlardı. Elleri ve dilleri genç kalırdı yalnızca, yine de yalnızlık kuşanırlardı. Elveda yüreğim!

Yenilgiyi yazmaya yanaşan kırılısı kalemler. Hangi alfabeyle dokuyacaklardı yazgıyı? Bilinmez ama. Kelam nefesle can bulunca. Öylece yürüyüp gidiyordum. Seyyareler gibi. Kadere doğru. Dar sokaklar arasından yürüdüm. Kubbeli bir avludan. Şadırvan. Ve cami arkası; kıyamet sokağında koptu kopacak olan.

Güneş dürüldüğü zaman,

Yıldızlar döküldüğü zaman...

Işıklar öyle bir anda kayboldu.

O...

Siyah bir çarşafa bürünmüş. Taş kaldırımından bir avuç duru su misali akıp giderken. Seyre durduğu taşlara baş kaldırdı.

Gözlerim gözlerine aktı. Kıyamet sokağına aktı gözlerim. Taş kesildim.

Tarihim böyle başladı benim. Kimsenin adı yerde kalmasın diye sırlar tutuyordum yüreğimde. Adım yerde kaldı. Henüz dudaklarına bir kere dokunmamış olan adım yere döküldü ağızların ışıltısından.

Besteleri aciz şarkılar, adımlı bilmediğim bilemediğim adına eklerken ve adımlı bu kentin adına eklerken; iki yakası bir araya gelmeyen kaç aşk varsa, hepsi bende, yüreğimde toplarlardı kendini. Ben bu yüzden, sırf bu yüzden yüreğimde bir türlü ben olamazdım. Ben zaten hep darmadağın aşkların içinden tutup çıkardım kendimi.

Elveda Sükûn!

O...

Hakk'al ferman, esrar-ı Lokman, ateş-i suzan, biçare-i efgan, sırr-ı ayan, akl-u ziyan, hal-i perişan, aşk-ı aşıyan!

O...

Günlerce yol almakla da varamadığım. Günlerce kuşatıldığı halde alınamayan. Konstantiniyye gibi sırrını kendi içine saklayan. Bozgunların ve felaketlerin bucağı. Yanılmanın ve yalnız kalmanın ibret nişanesi. Ve bir o kadar illet. Çöl gibi tutunca. Bilincine tutulunca yörüngesinden bir türlü çıkılamayan. İhtişamlı bir kent!

Endülüs cehennem. Taşlar ayaklarımı yaktı. Deprem vurdu. Kalmadı taş taş üzerinde. Üstüme ışık yağan yıldızlı geceleri anımsadım. Karanlık bir anda boşaldı oysa gözlerime. Karanlık gözlerinden.

Endülüs canına kıydı. Endülüs asi oldu. Kalbinden bir mısra yükseldi kalbime doğru: "Aşk, ölmektir sevgilinin gözlerinde."

Elveda Endülüs!

Başımda kıyametle yürüyüp gittim. Seyyareler gibi. Kaderime doğru.

Kimi gafletiyle. Kimi güzelliğiyle. Kimi kelam kudretiyle ümitlenedursun. Dönüş yolunu hatırlamak asırlar sürse de, kapamak anlık meseleymiş.

İzi yitirdim. Kervan kırıldı.

Elveda kelam-ı fani!

Artık inanmak bir sanat...